

Vlaamse Juristenvereniging

Deze bijdrage werd door de Vlaamse Juristenvereniging geselecteerd en valt buiten de redactionele verantwoordelijkheid van het Rechtskundig Weekblad

Een rechtstaal, even helder als grenzeloos

Reeds vele jaren onderhouden de Nederlandse Juristenvereniging en de *Vlaamse Juristenvereniging* warme vriendschappelijke relaties. Tot de organisatie van een gezamenlijke activiteit is het recentelijk nog niet gekomen.

Daarin komt in september van dit jaar verandering. Op 25 en 26 september 2017 organiseren beide verenigingen in Antwerpen een internationaal congres – het Juristencongres der Lage Landen – over het thema «Recht en taal». Daarbij is het de bedoeling Nederlandstalige juristen uit de hele wereld van gedachten te laten wisselen over de begrijpelijkheid van het recht door middel van (de Nederlandse) taal.

De keuze van dit onderwerp is niet toevallig en evenmin het loutere gevolg van het gegeven dat beide organiserende verenigingen Nederlandstalig zijn. Het is ook niet de eerste keer dat de *Vlaamse Juristenvereniging* klopt op de nagel van een rechtstaal die tegelijkertijd helder en precies is. Terwijl andere intellectuele activiteiten, zoals de bouwkunde of de geneeskunde, ook bestaan buiten de talige communicatie tussen mensen, is dat niet het geval voor het recht. Wie de taal wegneemt, schaft ook het recht af. Precies daarom is het zo belangrijk dat juristen bewust bezig zijn met taal en alert blijven voor even gemakkelijke als irrelevante dilemma's, zoals de keuze tussen enerzijds een juridisch correct taalgebruik en

anderzijds een ruim verstaanbaar taalgebruik.

Voor de meeste rechtzoekenden en de meeste rechtspractici in ons land is de rechtstaal overwegend, zij het niet noodzakelijk uitsluitend, het Nederlands. Die taal is dan ook de gemeenschappelijke basis voor het congres. Geen taal als middel van beperking, laat staan van uitsluiting, maar taal als een instrument om over muren te kijken. De organisatoren van het congres hebben er bewust voor gekozen om aan de hand van de Nederlandse taal een ontmoeting te organiseren tussen juristen en rechtsstelsels uit drie continenten.

Niet alleen juristen uit Nederland en Vlaanderen zullen immers het woord nemen, maar ook hun collega's uit Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en Zuid-Afrika. Dit is ook een gelegenheid om ervaringen te delen met collega's die actief zijn in een context die soms wezenlijk verschilt van de onze. De deelnemers aan het congres krijgen zo de gelegenheid aan rechtsvergelijking te doen op een praktijkgerichte manier, die ook verder gaat dan de traditionele aanpak, die meestal exclusief Europees is, en in het beste geval ook de Atlantisch-Anglo-Amerikaanse rechtsruimte mee aan boord neemt.

Waarover gaat het dan concreet? Over de begrijpelijkheid van het recht door middel van (de Nederlandse) taal. Dit hoofdthema wordt dan verder uitgewerkt aan de hand van onderwerpen als de relevantie van de vele taalversies van Euro-

pese regelgeving, taalbeleid in en buiten de rechtbank, juridisch taalgebruik en minderjarigen, de positie van vertalers en tolken en de talige rechtscultuur in een multiculturele samenleving.

Een congres is niet alleen een gelegenheid tot overdracht en uitwisseling van kennis, maar ook tot persoonlijke kennismaking. Dat is niet anders bij dit juristencongres der Lage Landen. Voorafgaand aan het eigenlijke congres is er gelegenheid om Antwerpen te verkennen, en na afloop ervan bezoeken we het fascinerende gerechtsgebouw van de Scheldestad. Op dinsdag is er bovendien het congresdiner in de Hollandse Club.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit congres geen eenmalige activiteit zal zijn. Het zal de vriendschappelijke relaties tussen Nederlandstalige juristen in en buiten Europa blijvend versterken, en dat alles in het belang van de rechtstaat. Het is mooi dat de Nederlandse en Vlaamse juristenverenigingen daaraan kunnen bijdragen. Zij voelen zich aangemoedigd door de steun van de Taalunie, die ons eraan herinnert dat taal van ons allemaal is, niet enkel van taal- en letterkundigen, maar ook van juristen.

Frank Judo

Voorzitter Vlaamse Juristenvereniging

Meer informatie vindt u op www.vjv.be of op <http://www.ru.nl/cpo/symposia/vm/internationaal-juristencongres-lage-landen>, waar u ook direct kan aanmelden voor het congres.